

Raadsvoorstel

Raadsvergadering : 28-10-2021

Agendapunt :

Commissie : Sociaal

Portefeuillehouder : R.G. te Beest

Relatie met andere portefeuillehouder(s) : P.G.M. Verbruggen
mw. E.C. Konijn-Vermaas
mw. A.C.M.G. Schouten, burgemeester.

Gebiedsgericht werken heeft raakvlakken met jongerenwerk, sociaal domein en veiligheid.

Onderwerp : Nota gebiedsgericht samenwerken "Samen maken we Alkmaar"

Voorgesteld besluit

De raad besluit :

- 1 Vast te stellen de Nota gebiedsgericht samenwerken "Samen maken we Alkmaar"
- 2 In te trekken Buurt en kernenbeleid in gemeente Alkmaar - verscheidenheid in beeld – Vastgesteld in de raad van 2 januari 2015
- 3 In te trekken Nota Vernieuwing buurtgericht samenwerken - versterken van eigen kracht en sociale veerkracht – Vastgesteld in de raad van 12 april 2012

Aanleiding en context

In het coalitieakkoord Alkmaar aan Zet (2018-2022) staat:

" 'Alkmaar aan zet', omdat wij het belangrijk vinden dat wij – als Alkmaarders – actief de uitdagingen in onze leefomgeving oppakken. Inwoners van onze gemeente maken er met elkaar een plek van die voor eenieder fijn is om te wonen en verblijven. Wij spreken mensen aan op hun eigen verantwoordelijkheid".

"De rode draad die speelt bij alle opgaven waar wij voor staan, is het zoveel mogelijk ondersteunen van initiatieven vanuit de samenleving. Uiteindelijk wordt de gemeente vooral gevormd door de inwoners, bedrijven en instellingen die daar met elkaar een gemeenschap van maken."

Deze nota gebiedsgericht samenwerken is een doorontwikkeling op de nota 'vernieuwing buurtgericht samenwerken' (2012), en het Buurt en kernenbeleid in gemeente Alkmaar (2015).

De succesvolle aanpak 'schone, hele en veilige wijken' blijft bestaan. De regierol ligt bij de gemeente. We doen een steeds groter beroep op de eigen verantwoordelijkheid en initiatieven van inwoners en ondernemers.

Bewonersonderneming cq. buurt- en wijkcentra

Bewonersondernemingen cq. buurt- en wijkcentra zijn een onderneming van en voor de buurt en zijn verankerd in de Alkmaarse wijken en dorpen, met als doel de sociale kwaliteit van de wijk en de wijk economie te verbeteren. Daarmee zijn zij een belangrijke samenwerkingspartner binnen het gebiedsgericht samenwerken. Deze verankering is opgenomen in de beleidsvisie jeugd, wmo en participatie.

Bewonersinitiatieven en regiegroepen

De regeling bewonersinitiatieven bestaat al sinds 2008 waarbij bewoners zelf beschikken over de toewijzingen van de aanvragen. Bewonersinitiatieven kunnen door inwoners eenvoudig via de website aangevraagd worden. In iedere wijk zijn regiegroepen samengesteld uit bewoners uit de wijk. De regiegroepen beslissen over de aanvragen en beoordelen daarbij ook het draagvlak onder de doelgroep. In 2022 gaan we met de regiegroepen evalueren en zo nodig aanpassen c.q. doorontwikkelen.

Buurtbemiddeling

Sinds 2010 is er in Alkmaar buurtbemiddeling, gefinancierd door gemeente en de corporaties gezamenlijk. Bij buurtbemiddeling worden conflicten tussen bewoners bemiddeld door speciaal hiervoor opgeleide vrijwillige inwoners van de gemeente Alkmaar, die de gemeente goed kennen. Zij helpen hierbij andere inwoners hun problemen op te lossen. Deze werkwijze heeft zich ruimschoots bewezen en wordt voortgezet.

Investeren in kwetsbare buurten

Tot 2020 werden externe frontlinie managers ingehuurd in specifieke wijken voor de aanpak van overlast. Deze succesvolle aanpak en de rol, en taken op het gebied van sociale veiligheid, worden nu structureel belegd en ingebed in de eigen gemeentelijke organisatie door de gebiedsmedewerkers openbare orde en veiligheid in de Gebiedsteams.

Wij gaan deze aanpak, samen met corporaties, politie en andere netwerkpartners zoals bijvoorbeeld het jongerenwerk voortzetten maar ook uitbreiden naar de overige gebieden in Alkmaar. Op deze manier kunnen we structureel meer grip en zicht krijgen op wat lokaal nodig. Ook als situaties zich, door een gerichte aanpak, verplaatsen naar andere gebieden.

Er wordt al samengewerkt met deelnemers van de dagstart. Dit is een ontmoetmoment in het kader van integraal werken, voor professionals werkzaam in de wijk in het Sociaal Domein.

De continue veranderende samenleving vraagt om een meer directe en integrale aanpak van gebiedsgericht samenwerken.

In deze nota geven we aan hoe het gebiedsgericht werken wordt verankerd in onze organisatie en in de gebieden van Alkmaar.

Argumenten

Gebiedsgericht samenwerken is niet meer weg te denken uit Alkmaar en kan het verschil maken in een gebied, wijk, dorp of buurt. Per gebied, wijk of dorp wordt maatwerk geleverd. De inwoner en ondernemer staat centraal en wij willen de succesvolle aanpak van de schone, hele en veilige wijken, dorpen en buurten voortzetten en tegelijkertijd doorontwikkelen. Door gebiedsgericht samenwerken ontstaat er een integrale samenwerking tussen gemeente, partners in het publieke domein, bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties door middel van het stimuleren van eigen initiatieven en participatie. We trekken steeds meer samen op. Samen maken we Alkmaar.

Beoogd effect / wat willen we bereiken

Als gevolg van deze ingeslagen weg én de opgave vanuit het coalitieakkoord willen we realiseren:

- Een verbindende gemeente, waar zelfredzaamheid en zelforganisatie van de inwoners en ondernemers centraal staat.
- Het unieke karakter van de dorpen behouden.
- Versterken van onze informatiepositie en een completer beeld krijgen van de veiligheid en leefbaarheid van gebieden, wijken en dorpen om zo meer zicht en grip te hebben wat lokaal nodig is.
- Dicht bij de inwoner zijn om proactief te doen wat goed en nodig is om de leefbaarheid in ieder gebied te vergroten en te versterken.
- Versterken van de leefbaarheid en de sociale samenhang voor iedereen in alle gebieden, wijken en dorpen.
- Optimaliseren van de aanpak van vroegsignalering door gemeentebreed jongerenwerk en een sterke gebiedsgerichte samenwerking.
- Per gebied een breed netwerk van inwonersorganisaties, ondernemingen en maatschappelijke partners.
- Per gebied een gebiedsagenda en voor de dorpen een dorpsagenda, waaraan integraal wordt samengewerkt door de stakeholders in de gebieden en dorpen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De rol van inwoners en ondernemers

De behoeften van de inwoners, bedrijven en organisaties staan centraal. Ook sociale, maatschappelijke en economische thema's zijn onderdeel van de leefbaarheid en de sociale cohesie in een gebied of dorp. Gebiedsgericht samenwerken richt zich daarom op een integrale aanpak van de thema's schoon, heel, veilig, sociaal en ondernemend, in alle gebieden, wijken en dorpen van Alkmaar.

- Ogen en oren
Bij gebiedsgericht samenwerken is het van belang om de gebieden, wijken en dorpen goed in beeld te hebben; wat speelt er, waar zit problematiek en ook waar zitten de sterke kanten en kansen van een gebied/dorp. De gebiedsteams gaan in gesprek met inwoners- en ondernemersorganisaties, zij weten wat er speelt en leeft in hun eigen wijk. Zo worden de gebieds- en dorpsagenda's steeds op en met de inwoners en ondernemers afgestemd. Een gebiedsregisseur houdt de regie op het proces van de uitvoering van de agenda's.
- Initiatieven
Wij vinden het belangrijk dat inwoners en ondernemers zelf initiatieven aandragen en uitvoeren om de leefbaarheid te vergroten. Als gemeente hebben we een faciliterende rol om initiatieven mogelijk te maken. "Samen maken we Alkmaar".
We stimuleren bewonersinitiatieven door de laagdrempelige regeling subsidie bewonersinitiatieven. Op de website www.alkmaar.nl/gebieden gaan we deze initiatieven publiceren en komen inwoners aan het woord om hierover te vertellen.
- Participatie
Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties krijgen een grotere rol door de mogelijkheid van participatie. De gebiedsteams gaan met al deze partijen in gesprek en faciliteren verschillende participatiemogelijkheden.
De gebieds- en dorpsagenda's zijn dynamische agenda's en worden steeds geactualiseerd en aangescherpt. De agenda's zijn nog "work in progress". Door de Coronamatregelen hebben de gebiedsteams de huidige gebiedsagenda's slechts voor een deel af kunnen stemmen met alle belanghebbenden in een gebied en in de dorpen. Bewoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties weten als geen ander hoe zij hun gebied, wijk of dorp kunnen verbeteren. De komende periode zal daarom ook in het teken staan van participatie.

Overige relevante informatie / financiële en juridische risico's

Financiële risico's beheersen door co-creatie en cofinanciering.

Het realiseren van de gebieds- en dorpsagenda's kost geld. De gemeente heeft in een aantal gevallen geld gereserveerd voor die onderwerpen op de gebiedsagenda die een uitwerking van bestaand beleid en plannen zijn. De benodigde budgetten zijn niet altijd, of niet volledig, beschikbaar vanuit de gemeente. Dit is een risico, maar tegelijkertijd ook een kans. Het gebiedsteam zoekt samen met het gebiedsteam plus naar kansen en mogelijkheden door meerdere stakeholders te stimuleren om, gezamenlijk door middel van co-creatie en cofinanciering, deze initiatieven te realiseren. Er zijn ook initiatieven die door de inwoners, ondernemers of andere partners uit het gebiedsteam gerealiseerd worden. Deze vormen van co-creatie en/of co-financiering versterken de sociale cohesie in een gebied, wijk of dorp.

Ook inwoners kunnen voor kleinschalige initiatieven die de leefbaarheid vergroten meehelpen en meedoen door hiervoor een subsidie Bewonersinitiatieven aan te vragen.

Gebiedsconvenant

Het realiseren van de gebiedsagenda's doen we samen met de afzonderlijke netwerkpartners uit het Gebiedsteam-plus. De Gebiedsteams werken toe naar het opstellen van een gezamenlijk gebiedsconvenant, per gebied, met als doel om gezamenlijk de thema's uit de gebiedsagenda's te realiseren en te borgen. Een goed voorbeeld is het reeds bestaande convenant Veilige School.

Financiële aspecten / wat mag het kosten

Wij continueren het reeds ingezet beleid van buurtgericht samenwerken en gaan de succesvolle aanpak in de gebieden waar de frontliniemanagers werkten, voortzetten, maar ook uitbreiden naar de overige gebieden in Alkmaar. Deze rol wordt structureel belegd in de eigen gemeentelijke organisatie door middel van de functie van gebiedsmedewerker openbare orde en veiligheid in de Gebiedsteams. Gebiedsmedewerkers OOV signaleren, verbinden en voeren regie op de sociale veiligheid van een gebied in de gebiedsteams.

Op deze manier kunnen we structureel meer grip en zicht krijgen op wat lokaal nodig is. We staan zichtbaar dicht bij de inwoners en ondernemers in alle gebieden van Alkmaar zodat we snel, gericht en proactief kunnen handelen. Ook als situaties zich, door een gerichte aanpak, verplaatsen naar andere gebieden.

Voor 2022 en de daarop volgende jaren is via de begrotingscyclus € 300.000,- structurele kosten gevraagd om de continuïteit van de gebiedsmedewerkers OOV te kunnen waarborgen.

Vervolg en communicatie

Inwoners en ondernemers worden geïnformeerd over de gebiedsteams voor middel van filmpjes op social media en via de website.

Op de website www.alkmaar.nl/gebieden is informatie over de gebieden terug te vinden. Elk gebied heeft haar eigen gebiedspagina. Op deze pagina's worden de actuele gebieds-, en dorpsagenda's gepubliceerd en kan iedereen de voortgang en de stand van zaken volgen.

Ook staat op de gebiedspagina's actuele ontwikkelingen en informatie over de samenstelling en contactgegevens van de Gebiedsteams.

Inwoners kunnen op de gebiedspagina's informatie vinden over bewonersinitiatieven en hoe deze aangevraagd kunnen worden. Ook komen inwoners en ondernemers aan het woord om te vertellen over initiatieven en projecten. Deze gebiedspagina's gaan we steeds verder doorontwikkelen. De gebiedspagina's worden steeds meer dé plek om informatie over de gebieden, wijken en dorpen te delen.

Bijlagen

1. Nota Gebiedsgericht samenwerken “Samen maken we Alkmaar”

Burgemeester en wethouders van Alkmaar,

Mw. A.C.M.G. Schouten, burgemeester.

W. van Twuijver, secretaris

Collegevergadering: **17-08-2021**;

Raadsbesluit

Nr.

De raad van de gemeente Alkmaar;

Gelet op het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. **17-08-2021**;

Gelet op het advies van de commissie : Gezamenlijk, d.d. Klik of tik om een datum in te voeren.;

B e s l u i t

De raad besluit :

- 1 *Vast te stellen de Nota gebiedsgericht samenwerken “Samen maken we Alkmaar”*
- 2 *In te trekken Buurt en kernenbeleid in gemeente Alkmaar - verscheidenheid in beeld – Vastgesteld in de raad van 2 januari 2015*
- 3 *In te trekken Nota Vernieuwing buurtgericht samenwerken - versterken van eigen kracht en sociale veerkracht – Vastgesteld in de raad van 12 april 2012*

Alkmaar, **28-10-2021**;

De raad voornoemd,

Mw. A.C.M.G. Schouten, burgemeester.

Mw. mr. V.H. Hornstra, griffier